

Werk

Titel: Tobiae Pfanneri, De Catechumenis antiquae Ecclesiae Liber
Autor: Pfanner, Tobias
Verlag: Boetius; Litteris Mullerianis
Ort: Gotha; Francofurti; Vinariae
Jahr: 1688
Kollektion: VD17-Mainstream
Digitalisiert: Niedersächsische Staats- und Universitätsbibliothek Göttingen
Werk Id: PPN740847600
PURL: <http://resolver.sub.uni-goettingen.de/purl?PPN740847600>
OPAC: <http://opac.sub.uni-goettingen.de/DB=1/PPN?PPN=740847600>
LOG Id: LOG_0009
LOG Titel: Caput III. De Diversis Catechumenorum classibus
LOG Typ: chapter

Terms and Conditions

The Goettingen State and University Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Goettingen State- and University Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept the Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Goettingen State- and University Library.

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Contact

Niedersächsische Staats- und Universitätsbibliothek Göttingen
Georg-August-Universität Göttingen
Platz der Göttinger Sieben 1
37073 Göttingen
Germany
Email: gdz@sub.uni-goettingen.de

C A P U T III.

De,

*Diversis Catechumeno-
rum classibus.*

I.

ATque hic est Catechumeno-
rum ordo, ordine fidelium ad-
eò titulo, loco, iuribusq; inferior.
At verò neque istorum omnium
æqualis conditio erat. Pro diver-
sitate Classium, in quas distributi,
longius propriusve à communione
Fidelium aberant. Harum duas

*Albas. Ob-
f. 6. 2.
n 8. A-
Tim.
Geffel.
Hist. Ec-
cles.
Part. 1.
p. 440.
344-*
apud Antiquos maximè nomina-
ri, deprehendimus; Audientium
videlicet, atque Competentium.
Quatuor in gradus forsan commo-
dius Albaspinæus dispositi. In-
firium iis adsignat, qui à Gentil-
lismo adhuc rudes atque crudi,
adjecto ad Christianismum animo
privatos intra parietes prima fidei
elementa addiscebant. Inde ad
pu-

publicas conciones admissi *Audentium* gradu potiebantur. Hinc tertius excipiebat, eorum nempe, qui precum atque procumbendi in Ecclesia facultate gaudebant; *Ostantes* & *genū flectentes* dicebantur. Supremum ii tenebant, qui tyroci- niis Catechumenatus ritè positis exactisqno Baptismum, atque adeo ipsius Civitatis Ecclesiasticæ Jura prensabant, *Competentium* nomine insigniti. Horum omnium in statum atque Jura curatius inquiremus.

II. Prima igitur seu infima potius classe, ex Albaspinæ partitione, ii comprehendebantur, qui Gentilis superstitionis odio, atq; Christianæ religionis amplectendæ sacra quadam cupidine ducti, exposito Ee- clesiæ, quo tenebantur desiderio, ritè moreque majorum admitti rogitabant. Adducor ferè, ut credam, hos ipsos, atque adeò primum à Gen-

*Hier.
Eccl.
c. 2. p. 11
seqq.*

à Gentilismo ad Ecclesiam ingressum, aut iter saltem, à Scriptore Hierarchiæ Ecclesiasticæ designari, cùm is, quo modo ætatis suæ Gentiles ad Christianismum aditum tentaverint, qui ad Ecclesiam ituris viam fecerint, expositurus; Porro, inquit, qui tām sublimium ac tām cœlestium munerum sacro fuerit desiderio & amore captus: accedit aliquem ex fidelium numero, oratque, ut se ad Pontificem ducat, sequiturum omnia, quæcunque sibi tradentur, penitus atque ex toto animo spondens, precaturque tum ut se adducat: tum ut reliquæ deinceps regendæ vitæ suæ suscipiat curam. Illum, (& si salutis ejus sacro amore succenditur,) celsitudinem tamen rei, humanamque infirmitatem metientem, continuo horror & angustia difficultatis invadit. (Hæc verba fateor, aurem vellicant, ut de eo agi terè suspicer, qui jam tres Catechu-

chumenorum gradus emensus Ba-
ptismo tandem in Ecclesiā cooptari
flagitat.) Postremò tandem factu-
rum, quod ille postulat, benignissimè
pollicetur, assumensque hominem, ad
pontificem dicit. (Ita baptizandos
ad januas Sacerdotum deduci et-
iam dicit Chrysostomus) Ille magna Chrys.
cum lētitia (non secus quam ovem
perditam) in humeris virum susci-
piens: primum quidem secretius ex Satuta-
corde gratias agit: tum in orantibus re Pri-
quoque habitum sternitur, adoratque san. col. 358.
Supplex, atque veneratur summum illud beneficiumque principium, à quo
vocanda vocantur, & salvanda
salvantur: Deinde sacros gradus o-
mnes, ut sibi cooperentur, ac pro sa-
lute viri simul congaudeant, agant-
que divinæ clementiæ gratias, in san-
Et am Ecclesiam cogit, atque initio
quidem hymnum aliquem sacris li-
bris insertum, simul cum omnibus
Ecclesiæ Ordinibus canit. Post hac
deo-

To. III.
in loc.
Paul.

deosculatis sanctis altaribus, ad virum adstantem proficiscitur: percontaturque ab eo, quidnam volens eò veniret. Illo autem (juxta quod à susceptore suo fuerat edocitus,) impietatem & veri boni ignorantiam accusante, ac divinæ vitæ opere se tam diu fuisse destitutum ingemiscente, atque orante, ut ejus sanctissimo munere ac prece, Deo divinisque mysteriis frui mereatur: contestatur ei oportere ex integro corde accedere ad Deum per cuncta perfectum & immaculatum. Tum divinæ quoque conversationis ac vitæ illi explicans rationem: an ita velit deinceps vivere, sciscitatur. Quod ubi ille pollicitus fuerit, imponit ejus capiti manum &c. Quibus convenienter.

August. Augustinus, eum, qui ideo veniat,
To. IV. ut Christianum se fieri velle profi-
de ca- teatur, primô de propositi causa
techiz. ruditib. rogari, inde ad præscriptam isthinc
c. 16-16. se formulam instrui, eaque re per-
acta,

acta, interrogandum moneat, an haec
credat, atque observare desideret.
Quod cum responderit, solenniter ut-
tique signandus sit, atque Ecclesiæ
more tractandus. Hos igitur ad fi-
dem primam (ut cum Eliberini Can. 42
Concilii Patribus loquamur,) cre- add.
dulitatis accedentes, primùm do- Can. 44.
mestica intra septa aliquanto tem-
pore contineri solitos, Albaspinæus 2 Obs. 1.
tradit, quo & de impietate atque num. II.
absurditate Gentilium Dogmatum Obs. 2.
rituumque, & Christianæ fidei re- num. 8.
&itudine sanctitateque hactenus add.
saltem edocerentur, ut ante actæ Obs. 1.
vitæ errores flagitiaque proprius num. II.
agnoscerent, acerbiusque dole-
rent, atque ex elementis fidei tan-
tum haurirent, quantum præparan-
dis ad altiora animis satis videte-
tur; lacte sanæ eruditionis hacte- Chrys.
nus enutriendi, donec cibum fir- in I. ad
miorem ferre possent. Puerinam- Cor. I.
que, uti scite Chrysothomus. omnes Homil.

G

sunt 4 in-
fus.

sunt Gentiles, quos ad bonam fru-
gem dignamque viro prudentiam
non nisi sensim deduxeris, veritati
probitatiq; paulatim adsuferen-
di, à qua plerique ex Gentilitate
toto pariter cœlo totâque viâ erra-
verant, queis scilicet pro tem-
porum pravitate, quæ vitia erant,
mores fuere. Ita positis rudimen-
tis, in Ecclesiam majori spe profe-
ctuum admissi, atque inter Audien-
tes collocati, frequentandarum
concionum facultatem aliquanto
solenniorem obtinuere, quibus fa-
lutarem doctrinam, largiori jam
manu suppeditandam, exciperent.

III. Et verò necessum erat, ho-
mines à Paganismo recentes, ita in-
stitui, ut de Idolorum vanitate to-
tiusque Ethnicismi fœditate pauci-
ter, ac veri Dei majestate, omnipo-
tentia, justitia, in bonos curâ, odio
in malos, in utrosque indulgentia.
horum denique, si istâ abuti persi-

ste-

sterent, suppliciis, atque istorum
præmiis, instructi, eo majori cura
ita res suas componerent, ut Chri-
sti civitate donari & ipsi meteren-
tur, extra quam nulla evadendi pe-
riculi, spes, nulla potius salutis
fiducia est.

IV. Egregium hujus Institutio-
nis specimen Constitutiones exhi-
bent Apostolicæ, quod primam ad
classem pertinere, & ipse institu-
tionis, qui Catechetæ præscribitur
modus, & quæ pluribus ibi se-
quuntur, aperte declarant. Ita
verò illæ: *Qui in sermone pietatis Conſtit.*
inſtituendus eſt, erudiatur ante Ba- *Apoſt.*
ptismum cognitione Dei ingeniti, in- *VII. 39.*
ſtruatur etiam notitia Jesu unigeni- *(40. B.)*
ti, & fide de Spiritu S. diſcat varium
creaturarum ordinem, providentia
ſeriem, diversarum legum iudicia;
erudiatur, cur mundus conditus fit,
& quam ob rem homo mundi civis ſit
conſtitutus: agnoscat naturam ſuam,

G 2   cuius-

cu(j)usmodi sit: instruatur quemadmodum Deus vitiosos punivit aquâ & igne, Sanctos honoravit in qualibet aetate, Seth, Enos, Enoch, Noë, Abraham cum suis posteris, Melchise-dech, Job, Mosen, Jesum & Caleb & Phinees sacerdotem, & alios qui in quavis aetate, sanctitate praestiterunt, quemadmodum suâ providentia non avertit se Deus ab humano genere, sed id per diversa tempora ab errore & vanitate ad cognitionem veritatis revocavit, transferens à servitute & impietate, ad libertatem & pietatem, ab injustitia ad justitiam, à morte perpetua ad vitam eternam. Hæc atque hujusmodi discat in Catechesi, qui ad baptismum d. Tr. de accedit. Non multum dissimilia Catech. Augustinus, à Diacono quodam s. nd. c. 3. Carthaginensi rogatus, suppeditat, eum, qui primò catechizatur, ita instituendum consulens, ut post Historiam Ecclesiæ à condito pri- mū

mùm orbe ex sacris literis summa-
tim atque generatim recitatam, ex-
positasque Christi adventus cau-
fas, (immixtis, si quæ alia aut con-
firmando, aut emendando hominis
ad Christianismum transeuntis
proposito conducerent,) spes re- c. 4.5. 6.
surrectionis commendetur, inde fu-
turi supremi judicii bonitas in pro-
bos, severitas in malos, rectitudo
in omnes; horum denique suppli-
cia, istorum præmia prædicentur;
adjectis, quibus contra infidelium
irrisiones, Judæorum calumnias,
hæreticorum insidias, atque im-
proborum in Ecclesia degentium
exempla Catechumenus munire-
tur. Ejusque rei specimen, (qua-
quam id non undequaque regulæ
congruat,) præbiturus, ita post c. 16.
peracta gratulationis solennia, & c. 17.
examinationem causæ, qua motus
iste Christianismo animum adje-
rit, de mundi Creatione, hominis

- c. 18. statu, ac in pejora lapsu, divinis-
que in libertate arbitrii illi permit-
tenda rationibus, & paucitate eo-
- c. 19. & rum, qui eā ex justo & decoro u-
seqq. tantur, aliqua præfatus, totum mox
hominum genus in duas civitates
partitur, malorum unam, alteram
bonorum, à sanctis primorum se-
- c. 22. 23. culorum Patribus ad populum Ju-
daicum, propagata, & post ad-
ventum Christi, tantis vaticiniis
atque typis haec tenus monstrati, ad
universas orbis nationes prolatam,
- c. 24. neque latius unquam quām suo-
rum in cruciatibus atque sanguine
efflorescentem. Post hæc latius
tradita, auditorem, salubribus de-
futuro iudicio minis, resurrectionis
certitudine, suppliciorum metu,
atque spe præmiorum ad pietatem
- c. 25. & firmatum dimittit. Quæ per ali-
uit, quot capita pluribus exsecutus,
brevi mox compendio in unum
contracta, exhibet, è quo exem-
plum

plum caperet Catecheta; si quando celeritate in erudiendo Catechumeno opus foret.

V. Atque hoc aut simili modo ducendæ erant, crassiori quidem minervâ, primæ salutaris doctrinæ lineæ, ut compendio quodam velut repræsentatam Christianæ religionis tyro: conspiceret. Id quod privatim commodissimè fieri, nemo non animadvertisit. Neque enim publicis concionibus istud ita oportunè peragas, quibus Fidelium potior quam talium cura habenda. Ut nec nobis satis foret, hominem, si ex Judæis, aut Mahummedanis, aut etiam (quod, nostris saltē in terris, rarius,) Gentilium aliquis animum ad religionem nostram applicaret, ad conciones istas allegare; longo difficultimoque itinerere fatigandum, quem multo breviori via minorique labore, privata manu, eo, quo tendebat perdu-

cere liceat. Ita & priscis seculis,
etiam extra solitas conciones in
erudiendis hisce laboratum fuisse,
haud dubium est, quibus major
erat & quotidiana ferè talium ho-
minum seges atque proventus.
Quomodo id expedierint, quare
posset. Albaspinæus, obscure sa-
cis, intra privatos parietes id fa-
ciatum dicit. At, Catechumeno-
rum, an Catechizantium? Non
certe istorum. Quam multis enim
Catechetis opus habebant, si per
singulas domos cursitandum fue-
rat? Et agnoscere id atque innue-
re videtur ipse Albaspinæus, cùm
privata id domo, singulari nume-
ro, actum dicit. Horum igitur,
aut publico potius loco, quem ne-
gotio huic cujuscunque Civitatis
Ecclesia, sicubi per temporum ho-
minumque injurias liceret, forte
destinarat, istud peractum; ita ta-
mē ut sive publicō locō sive priva-

tō instituerentur, institutæ extra Ecclesiam saltem sive Basilicam haberentur. Colligitur id, (ut ante nos jam Valesium advertisse comprehendimus,) ex eo, quod Demetrius Alexandriæ Episcopus Origini, (antea sibi carissimo, electo-que, quē Scholæ Alexandrinæ præfecturâ æstimaret,) jam minus æ-
quus Alexandro Hierosolymitano
atque Theoctisto Cæsariensium apud
Præsuli obicit, quod passi fuis-
sent, Origenem, quamvis inter Pres.
hyteros nondum adlectum τὰς
τε Γένεσις ἐρμηνευσαν ζεαθὰς Διὸς τὰς
κοινὰς τῆς ἐκκλησίας, publicè in Ec-
clesiā differere, & divinas scripturas
exponere. Id quod isti ita tuen-
tur, ut quanquam alibi quoqne id
usurpatum obtendant, extra tamen
ordinem, ubi id scilicet rei usus ne-
cessitasve tulerit, aut postulaverit,
factum haud obscure significant.

G 5

Ut

*Henr.
Vales.
Annot.
in Bus.
H. E.
Lib. VI.
c. 19. p.
122. col.
2.
Euseb.
d. c. 19.
subfin.*

Ut adeò doctissimo Albaspinæo sua de Catechumenis intra domestica septa instituendis sententia, si ista ratione explices, sibi satis hactenus constet.

VI. Et quidem constitutas fuisse Scholas, quibus fidei Christianæ elementa traderentur, non certum minus est, quam quod certissimum. Celebratur inter eas Alexandrina, Pantæno, Clemente Alexandrino, atque Origene, Professoribus clara. Διδασκαλίαι τῶν ιερῶν λόγων, sacrarum literarum Scholam, διδασκαλίαι τῆς φατηχήσεως, scholam tradendis fidei principiis, τὴν πέδον τὰ θεῖα παιδεύματα ἀσκησιν, divine fidei institutionem, θεῖas διδασκαλίias ἐργον, divine institutionis laborem Eusebius appellat; ab antiquis jam, ut idem memorat. 10. VI. 3. temporibus institutam, & quam Euseb. Hist. Eccl. V. suo adhuc ævo hominum doctissimo-

Euseb.
Hist. Eccl.
V.
10. VI. 3.
Euseb.

mo-

morum copiâ floruisse, testatur.
 Atque talem etiam Cæsareæ Palæ-
 stinæ Origenem Alexandriâ profu-
 gum, aperuisse, idem auctor est. ^{VI. 19.}
 Catechetæ vulgari nomine, Ama- ^{subsin.}
 lario Fortunato Doctores Catechu- ^{Amal.}
 menorum appellantur. Hos aucto- ^{de Eccl.}
 ritate Episcoporum sacris his Iudis ^{Lib I.e.}
 præfectos, observare licet. Sic ^{19. sub}
^{20. add.}
 Origeni η τὸ κατηχεῖν Διάτελον, ^{Obemn.}
 Catechumenorum institutio à Deme- ^{Exam.}
 trio Episcopo Alexandriæ mandata; Trid. d.
 &, quam Cæsareæ is cœperat Scho- ^{sacrum.}
 lam, Episcopi illius Urbis sive jussu, ^{ordin.}
 sive consensu, habitam ex iis, quæ ^{part. 3.}
 apud Eusebium hac de re haben- ^{p. 414.}
 tur. perspicuum est; ut injuriā ei VI. 3 p.
 fecisse videantur, qui usurpati sua. ^{Euseb.}
 pte sponte muneris arguunt. Quan- ^{205. add.}
 quam privato quandoque ausu ^{c. 14. in}
 hoc instituendi munus exercitum, ^{de Eccl.}
 prout nempe aut doctrinæ suæ si. ^{c. 4. Loc.}
 ducia, aut præclara aliorum de se ^{Theol.}
 opinio id subire svalderet, vel Dia- ^{P. 3. P.}
^{315.}

coni istius Carthaginensis, (Deo
^{sp. Au-} gratias ei nomen) exemplum crede-
 gustin. re jubeat, ab Augustino catechi-
^{d. Tr. de} zandi leges modumque flagitan-
^{Catech.} tis, quod s̄a pe ad ipsum adduce-
^{rudiſ.} rentur, qui fide Christiana primi-
^{c. L.} tus imbuendi essent, eò quod, ut
 ex illius ad se litteris Augustinus
 repetit, estimaretur habere cate-
 chizandi uberem facultatem. Et
 talis etiam Diaconus quidam,
^{Chrys.}
^{in Act.} Chrysostomo familiaris, qui cùm
^{Apoſt.} ingruente pestilentia multa s̄a pe
^{Homil.} millia una nocte baptismo initiari
^{46. p. 88.} animadverteret, ipse quanquam
^{seq.} Diaconus, absente tum Episcopo,
 atque Presbyteris, communi pa-
 vore perculis, ideoque officii in-
 curiosioribus privatim centum
 simul ducentosque erudiendos
 fibi desumfit, haec tenus saltem, ne
 sacramenti, quo expiandi essent,
 vim naturamq; ignorarent. Quan-
 quam id in ambitionis crimē à qui-
 bus-

busdam tractum, Chrysostomus addit, ut extra ordinem id factum appareat, bono magis animo ipsiusque rei necessitate, quam concessu jure, exercitum. Et verò Ecclesiæ decoris atque integritatis intererat, facultatem docendi non nisi istos usurpare, quos muneri isti idoneos, doctrinæque puros Ecclesia approbavisset. Atque huc, nō fallor, Patrum Cæsaraugustanorum Canon pertinet, quo ve- Can. 7.
01. IV
tuere, ne quis doctoris sibi nomen imponat, præter has personas, quibus concessum est. Neque enim minor constitutionis in Catechetis ac aliis Ecclesiæ Doctoribus ratio; cum plurimum referret, quibus Præceptoribus prima fidei elementa imbiberent homines veritatis Christianæ cupientes, quo semel imbuti essent odorem servaturi.

VIII. Istud advertendum, non Christianorum minus protectui, ac

Gentilium ad Christiana sacra vertendorum bono hæc divinæ literaturæ Gymnasia majorum pietatem providisse. Et verò à Christianis quoque eas frequentari solitas, si alia deforent, vel solo Origenis exemplo constaret, quem Christianis parentibus natum, atque ipsum à puerò Christianæ pietatis acerri-
 mum, Clemente Alexandrino, dum
 is scholæ præesser, præceptore u-
 sum, quem toties laudavimus, Eu-
 sebius refert. Atque hanc fortè ob
 causam Διεργεῖν τῶν πιστῶν
 VI. 6. VI. 10. Schola fidelium Eusebio dicitur, nisi forsitan ideò sic vocatam malis, quod eum in finem eæ institutæ, ut qui eam adirent Catechumeni, in Fideles proficerent. Nec minus Gentilibus patuere; imò horum maximè in gratiam conditæ. Ita Origenem Scholæ Alexandrinæ vacantem, quidam ex Gentilibus,
 quidam ex Christianis, cœlesti

teste Eusebio, adierunt, ἀκοσά- VI. 3.
μένοις τὸν λόγον τὸν Ἰησοῦν, Verbum princ.
Dei ex eo audituri. Atque hinc
istae lacrymæ & in eum Gentilium
iræ agi, videlicet, τὸν αληθινὸν d. c. 3.
τῶν τὰ τῆς ιερᾶς πίστεων κατηχο-
μένων παρ' αὐτῷ. Ob multitudi-
nem eorum, qui sacra fidei rudimen-
ta ab ipso percipiebant. Sive, ut
aliis verbis id ipsum Eusebius ef-
fert: τῆς αληθινοῦ ἐνέκεκ τῶν δι-
αυτὸν τὴν θείαν ωραῖαν διδασκα-
λία. Propter ingentem eorum nu-
merum, quos ipse ad doctrinam di-
vinæ fidei pertrahebat; Ethnico-
rum nempe ex numero, quos ad
meliora converti agrè tollerabunt,
quibus priscos errores exuere re-
ligioerat. Et verò eò Origenis
schola evaluerat, ut non Christia-
nos tantum, sed & martyres edi-
derit; ex quibus Plutarchum quen-
dam, duos Serenos, Heraclidem.,
Hero-

VI. 4.

Heronem, istum, Heraclidem in-
quam, adhuc in Catechumenaru-

Albasf. hærentem, hunc neophytum, u-
a. obf. 2. trumque securi percussum, & ne,
n. 8. virorum solum eam gloriam putes,
Ruel. Heraida quandam, foeminam supra
Histor. sexum generosam, ipsam quoque
Concil. adhuc Catechumenam igne ab-
Tom. 2. sumptam, Eusebius recenset.
Hildeb.

de Con- IX. Istud difficilius, quod Con-
cionibus publicis exclusos Cate-

Vet. c. chumenos velit Albaspinæus atque
3. p. 29. hunc sequuti J. L. Ruelius, & Joach.

Obserb. Hildebrand⁹, qui prima classe con-
23. n. 2. tinebantur.

Obserb. Quanquam enim o-
24. n. 4. mnino credibile fit, atque ex iis,

6.7. 5. quæ hanc in rem attulimus, satis
Obserb. appareat, privatim eos erudiri sve-

29. nu- visse, non ideo tamen concionum
ult. ob- audiendarum facultatem illis o-

Conſt. mnino negatam crediderim, ab Ec-

V. Hist. clesia, fatente id ipso non uno loco

II. 93. Albaspinæo, non hereticis tantum,

39 VI. et non solum his, sed etiam sacerdotibus, atque
18 Cian.

Nic. Can. 20. 21, Tertull. de Idol. c. 5. 7.

atque Schismaticis, sed & Judæis
ac Paganis, quanquam de his dubi-
tandi causam Chrysostomus inji-
ciat, concessam. Nisi dicas, ho-
minem Genitilem in adeunda Ec-
clesia frequentandisque publicis
concionibus suo veluti Jura usum,
eo excidisse, postquam ad Christia-
nam religionem animum appulis-
set. Quod quam absurdum sit,
nemo non perspicit. Et licet, quod
de hæreticis dixim⁹, Concilio Lao-
diceno vetitum sit, statuente, non
concedendū esse hæreticis ingressum
domini⁹ Dei, id tamen aut eō forsitan
non trahendum, aut ab aliis Eccle-
siis non observatum esse, vel solius
Augustini exemplo ostenditur, qui
Manichæorum adhuc lue infectus,
quā non fœdior unquam Eccle-
siam pestis invasit, dum Mediola-
ni Rhetorem ageret, Ambrosum
publieè disputantem in populo,
explorandæ ejus facundiaæ, minori-

Chrys.
in Art.
Apost.
Homil.

Can. 6.
Concil.
Tom. 3.
p. 277.

at-

Confess. atque exiguâ proficiendi in melius
Lib. V. curâ, sese audiisse, ipse locuples,
 & ^{c. 13} *&* nisi fallor, auctor testisque est.
^{14.}

X. Quo verò rite hanc primam
 Christianitatis classem auspicaren-
 tur Gentiles, meliori lumine afflati,
 atque salutis desiderium professi,
 solenni ritu excipi atque quodam
 modo initiari moris erat. Is ma-
 nus impositione peragebatur, quâ
 videlicet capiti hominis Christia-
 nismum prensantis manibus im-
 positis ita Numinis benignitati
 publicis precibus is offerreba-
 tur, ut quam ambiret Baptisma-
 tis gratiam, valituro ad felicitatem
 nunquam intermorituram fructu,
 consequeretur. Illustre ejus rei in
Conf. Constitutionibus Apostolicis ex-
Apost. stat documentum, ipsarumque pre-
VII. 39. cum formula, ubi post præscriptum
 Catechetæ in Catechumenis eru-
 diendis modum, *Adoret autem, le-*
quitur, qui manus imponit, ipsum
Deum

Deum cunctorum dominum, gratias agens pro plasmate ipsius, quod misit filium suum unigenitum Christum, ut hominem salvum faceret deletis iniquitatibus, & ut dimitteret impietas atque delicta, & ab omni macula catnis ac spiritu eum expiareret: Sanctificaret autem hominem secundum beneplacitum bonitatis sue, & dirigeret voluntatem, & illuminaret oculis cordis ejus ad intelligendum mirabilia ipsius, & manifestaret ei iudicia justitiae, ut odio habeat omnem viam injustitiae, & ingrediatur viam veritatis, ut dignus fiat lavacrum regenerationis in filiorum adoptionem in Christo, atque complantatus similitudini mortis Christi in spe gloriose communio-
nis, mortuus reddatur peccato, vivat autem Deo secundum mentem, verbum & opus, & in libro viven- Hierar-
tium comnumeretur. Ita apud scri- cb. Ec-
ptorem Hierarchiæ Ecclesiasticæ clsc.c.2.
post p. 130

post primam Christianismi professionem meliorisque vitæ sponsionem factam (n̄ aliò ista trahenda existimes,) pontifex capiti ejus manum imponit. Atque apud Augustinm, loco supra itidem citato,
de Ca- postquam Catechumenus, an dicta
tech.ru. in Catechesi credat, atque obser-
dib.s. 26 vare desideret, rogatus annuisset,
solemniter signandus, atque ecclesiae
more tractandus dicitur. Quibus
verbis manus istam impositionem
intelligi, ne dubitari posse puto,
Hac manuum impositione efficie-
batur Catechumenus, atque in
Vales. *Christiani nomen transibat.* Tra-
in Eus. *hunc huc Henr. Valesius, atque hu-*
de sit. *Constat.* *ius vestigia secutus Josua Arndius*
Lib. IV. *Canonem Concilii Eliberini trige-*
c. 61. p. *simum nonum, quo constitutum,*
251. *Gentiles si in infirmitate desiderave-*
Arnd. *rint sibi manus imponi, si fuerit eo-*
Lex. *Ant.* *Eccles. Soc. Catech. §. 20, 21, p. 86. & Soc. Man.*
Impoſ. *§. 12. p. 588.*
Concil. *Elib. can. 39. Concil. Tom. I. p. 986.*

ruen ex aliqua parte honesta vita,
eis manum imponi, & fieri Christia-
nos, & Canonem sextum Concilii Can. 6.
Arelatensis primi (cujus exposi-
tionem nescio quo sensu Canonem
Concilii Eliberini vocet, cum id
Arelatense novem annis præcesse
rit,) cujus ista verba: *De his, qui
in infirmitate credere velunt, placuit
eis debere manum imponi.* Quæ
tamen nihil ad rem faciunt, si Al-
baspinæum audias, ita Canones
istos explicantem, ut de Gentibus
intelligi velit, qui in faucibus fati
deprehensi, ne morte interciperen-
tur, ante posita Catechumenatus
tyrocinia baptismum adepti, etiam
manū impositione confirmari atq;
unctione Christiani fieri redeun-
te in melius valetudine cupive-
rint. Quam quidem interpreta-
tionem neque rejicere, neque com-
probare, propositi jam nostri est,
non adeo certis argumentis, sola
probabili conjecturâ suffultam-
qua

Concil.
Arel. I.
d Tom.
p. 1093.

Albasß.
Not. in
d Can.
Concil.
Elib. p.
319 seq.
& in
Can.
Arel p.
284.

qua tetiam Valegium non desti-
 tui fatemur. Clarius hanc in rem
 Sulpic.
 Seb. de
 Mirac.
 S. Mart.
 in Dial.
 2. c. 5.
 tervatim ad genua beati viri ruere
 cœperunt, fidcliter postulantes ut eos
 faceret Christianos. Nec cunctatus,
 in medio, ut erat, campo cunctos im-
 posita universis manu Catechumenos
 in Ag. fecit. Ut & Symeonis Metaphrastis,
 SS. Ille autem, de Cyrillo Episcopo di-
 Mart.
 Ind. &
 Domne centis, cum moderatè divinas ei ceci-
 nisset scripturas, & veneranda Christi
 de vit. cruce eam obsignasset, tunc quidem
 Porph. eam facit Catechumenam. Marci
 Gazens. denique cujusdam, qui Porphyrii
 Gazensium Episcopi vitam com-
 posuit, Die, inquietis, sequenti
 parentes mulieris & cognati euntes
 ad B. Porphyrium, prociderunt ad
 ejus pedes, petentes Christi signacu-
 lum. Beatus verò cum eos signasset,
 &

¶ fecisset Catechumenos, dimisit
illos in pace, præcipiens eis, ut va-
carent sanctæ Ecclesiæ. Et paulo
post cum eos Catechesi instituisset,
baptizavit. Quanquam duobus
posterioribus locis vocabulo si-
gnaculi, quo Catechumeni facti
dicuntur, Crucis potius signum,
quam manus impositionem intel-
ligendam existimarem. Manum
quoque impositam uti inficiari
nolle, ita ut id factum asseveres,
nulla, si verba spectes, necessitas.
Atque hac de manus impositione
Catechumenorum, ut sic loquar,
initiatoria Eusebii locum Valesius *Euseb.*
accipit, ubi is de Constantino a. d. c. 61.
gens, morbo, quem supremum ex-
pertus, mortalitatis admonito id-
eaque Baptismi eo usque dilati
avidiore, cum eum Helenopoli in
martyrio, veniam à Deo petuisse,
atque peccata confessum memo-
rasset, ἐνδεδή subjungit, καὶ πέω-

τον τῶν Διαχειρίσιας εὐχῶν
ηὔπιστο. Quo in loco manum imposi-
tionem cum solenni precatione
primum meruit accipere. Et verò
quanquam difficile ereditu id vi-
deatur, Imperatorem Christiani
Principis officio tām strenue fun-
ctum, per tanti ævi spatium ne-
ut Catechumetu quidem gra-
dum ad Ecclesiam faceret, in ani-
mum induxisse, ita tamen apertè id
significat Eusebius, Constantino
intimus, ut ne dubitandi quidem
locum reliquerit, nisi Catechume-
natum etiam sine manus imposi-
tione inire licuisse dicas, quod qui-
dem nobis affirmare, haud inte-
grum est. Et verò Imperatorem
uti ætera legibus solutum, etiam in
talibus majori libertate egisse, vero
non absimile est, hanc instituti mo-
risque Ecclesiastici incuriam, tan-
cā de instruendo componendoque
Ecclesiæ statu curâ pensantem,

XI. Ceterum primum istum Catechumenalum gradum emensi ad alterum provehebantur, inter *Audientes*, quos vocabant, relati. *Audientes* hi ideo dicti, quod perceptis jam domestica institutione religionis nostrae elementis, audiendis publicis Sermonibus praे iis occupabantur, quos prima adhuc Classis tenebat, eorum, quæ publicè docebantur, minus capaces, id eoque Conciones istas ut minori fructu, ita infrequentius adire solitos. Hujus Catechumenorum generis crebra in Canonibus mentione est, illis præsertim, ubi de ipsis agitur, qui Fideliūm hactenus iure ^{P. Con-}
^{cil Nic.}
^{Can. 11.}
^{Arab.}
^{19. 21.} gavisi ob patrata flagitia ad sortem Catechumenorum redacti fuerant, in *Audientium* locum detrusi. Ex Patribus, qui eorum nominatim ^{b. c. s. 6.} meminere, supra quosdam lauda. ^{& 9.} vimus; quibus expressa istorum mentio, qui inter Catechumenos

Audientes appellarentur. Et verò his jam sese aperire incipiebant sancta Christianismi mysteria, quæ ne ad istos inferioris gradūs Catechumenos effluerent, tām sedulò

V. Clem. caveba ur. Aristotelicos imita-

Alex. tos ferè dixeris temporum istorum

Strom. Patres, ita dogmata sua dispensare

Lib. V. solitos, ut eorum alia ἴστανεικά,

p. 418. id est Interna, alia ἔξωπεικά,

sive Externa, qualemcumque vide-

licet Auditorem admissura, voca-

rent. Similem scilicet in modum

etiam prīmi s. extremi potius ordi-

nis Catechumenis in Exteriōibus

adhuc versantibus nulla penetrā-

dorūm Interiorū copia erat. In

Constit. Constitutionib⁹ Apostolicis post

Apost. jacta demum, quæ supra recensui-

VII. 39. mus, melioris fidei fundamenta,

Bob. (40) Catechumenos in iis instrui præci-

Bin.) pitur, quæ pertinent ad incarnatio-

S. 18. nem Domini, ad passionem, resur-

rectio-

rectionem, ascensionem, aliaque,
quæ Gentilibus ludibrio maximè
habita non absque profanationis
periculo iis committi existima-
bantur, qui ab Ethnicismo no-
vi, atque à sordibus ejus nondum
perpurgati, pristinæ adhuc Gentili-
tatis odorem servare timebantur.
Et dediscenda prius erant, quæ
contra ipsas naturæ leges rectæque
rationis præcepta seu moribus seu
doctrinâ peccarant, quam ad ista
fidei sacramenta saltum facerent.
Novitiolorum nomine hos, quos
Auditorum vocabulo à ceteris sui
ordines distingui diximus, designa-
xi à Tertulliano Albaspinæus existi-
mat, quo tamen primæ classis Cate-
chumeni commodius intelligeren-
tur, divinis nempe sermonib⁹ aures
(ut Tertullianus loquitur) rigare
incipientes, ut catuli infantiae ad-
huc recentis, nec perfectis lumini-
bus per incerta reptantes.

*Albaspi.
ad Ter-
tull. de
Pœnit.
c. 6.*

XII. Verum enim vero, quod
Audientes nostros attinet, quan-
 quam li publicis potissimum Con-
 cionibus operam darent, privatis
 quoque Doctoribus s. Catechetis
 eos nihilo saepe minus usos fuisse,
 probabile est. Affirmat eam su-
 spicionem Eusebius, qui Orige-
 nem, nimiâ discipulorum multitu-
 dine fatigatum, cum id consilii cœ-
 pisle retulisset, ut distributis duas
 in classes Auditoribus, Heraclam
 in partem curarum adsciceret, so-
 ciatis laboribus munia scholæ faci-
 lius executurus, eam rationem
 iniisse tradit, ut institutione eorum,
 qui primis adhuc rudimentis im-
 buendi erant, Heraclæ mandata,
 perfectiores docendos sibi sepo-
 fuerit. Id quod non incommode
 de *Audientibus* istis intelligi qui-
 vis facile puto animadvertis.

XIII. Istud ex superioribus huc
 repetendum, *Audientes*, quan-
 quam

quam in communicandis Christianæ disciplinæ mysteriis largius habitos, si cum Catechumenis primæ classis contendas, nondum tamen dignos visos, quibus plena eorum notitia committeretur, quam sibi solis velut propriam Fideles reservabant. Pythagoræis Auscultatoribus non in-
epte comparares, quibus doctrinæ suæ arcana non nisi per velamina proponi Pythagoras instituerat, iis tantum pandenda, qui (*Mathematici ipsi dicti*) sincerè jam & germanè philosophari didicissent. De quibus Gellius, atque Clemens Alexandrinus alibi à nobis laudati.

XIV. *Auditionis tempore ex-* P. 419.
pleto ad eos progrediebantur, qui orandi in publico Ecclesiæ conventu procumbendique facultate pollebant. Et quidem proximum horum post Audientes gradum.

H 3   suis.

fuisse, non obscuris Canonum documentis comprobatur. Concilio Neo-Cæsariensi A. CCCCXVI.

Conc. coacto inter alia ita constitutum
Neo- est; *Catechumenus, id est, Audiens,*
Cæsar. *qui ingreditur in Ecclesiam, & stat*
cap. 5: *cum Catechumenis, si peccare fuerit*
Tom. I. *visus, figens genua audiat verbū &c.*
p. 1120.

De iis, nisi vehementer fallor, Ca-
none agitur, qui ex Audientium
classe ad Orantium gradum prove-
cti, criminе aliquo meruissent loco,
quem assequuti erant, depelli at-
que ad inferiorem, quem olim te-
nuerant, rejici. Id quod clarius

Can. 14 ex Concilii Niceni Decreto quo-
Tom. II. dam apparet, quo de Catechumenis
p. 319. lapsis placuit, ut tribus annis sint in-
 ter Audientes tantummodo, post hæc
 autem cum Catechumenis orent.
 Hæc ut proprius noscantur, scien-
 dum, fuiste isto ævo, quibus quan-
 quam Ecclesiam pro lubitu fre-
 quentantibus nulla tamen procum-

ber-

bendi in ea precandive copia erat.
Tales ex Catechumenorum ordi-
ne ii, qui primam secundamque
Classem obtinebant. Ceteri pre-
cum Juri hactenq; communicabant,
ut eas & ipsis quoque solenni pro-
cumbendi ritu fundere liceret, non
ut una omnium Catechumenorum.
Poenitentium, & siqui alii pari fa-
cultate prædicti erant, atque com-
munis cum Fidelibus oratio esset.
In suas, ut ita loquar, Curias di-
stincti, suo quisque loco atque
serie, propriisque precibus, reli-
quis impermixti, Numini supplica-
bant. Primam nostræ, de qua hæc
agimus, Classis Catechumeni, alte-
ram Energumeni, tertiam Compe-
tentes, Catechumenorum nempæ
dignissimi, & Fidelium velut pro-
pinqui, Pœnitentes quartam, supre-
mam denique ipsi Fideles imple-
bant. Horum is ordo atque mo-
dus observabatur, ut post finitas

à Catechumenis nostris preces, di-
gressis his, Energumeni succede-
rent; Energumenis patratā itidem
oratione dimissis, Competentibus,
& proximè post hos Pœnitentibus
locus fieret, quibus & ipsis eodem
officio perfunctis, Fideles preca-
tiones suas ordirentur. Non clari-
rum magis, quod norim, rei hujus

Conflit. alibi ac in Constitutionibus Apo-
stolicis extat monumentum, qui-
p. 11. bus post indictam Diaconi voce,
Insidelibus atque Audientibus
migrationem, atque inde silentio
facto, Idem ad Catechumenos pro-
ximi supra Audientes gradūs con-
versus, *Orate, infit, Catechumeni.*
His igitur secretis, ut conjicerelī-
cet, tacitisque supplicationibus
(νοεργίς, ut autor Hierarchiæ Ec-
clesiasticæ vocat, sive ut Scholia-
p. 88. stes; σωπνῶις ἐγὶ τῷ νῷ γινο-
ται, 19. μέρους, atque ut Concilii Laodi-
ceni

ceni Patres loquuntur per silentium
factis, privatas Albaspinæus appellat,) Deum sibi propitiare sata-
gentibus, quo validiori juvaren-
tur suffragio, etiam fideles, à Dia-
cono moniti, causam istorum Nu-
mini, ita tamen, commendant, ut
propriâ neque junctâ cum Cate-
chumenis oratione istam depreca-
tionis legationem obirent. Operæ
omnino pretium neq; lectori ingra-
tum duximus, adscriptis ipsis Con-
stitutionum verbis, precumque,
quibus negotium Catechumeno-
rum apud Deum: Fideles agebant,
formulâ, rem distinctius, ipsis fal-
tem, quibus talia minus cognita,
veluti oculis auribusque haurien-
dam proponere. Ita verò istæ post
imperatam Catechumenis oratio-
nem; *Et omnes, pergunt, Fideles*
attente pro ipsis; (Catechumenis
nimirum orent,) dicentes, Κύριε
ἐλέεσθο. *Omnes pro Catechumenis*

II. Obs.

24, n. 28.

a. 5. 5.

6.

Deum obsecremus: ut bonus & singulari in homines charitate Deus, benevolè eorum preces & obsecrations exaudiat: & eorum supplicatione suscepta, eis auxilietur, eisdemque postulata cordium commodo eorum tribuat; ut patefaciat eis Evangelium Christi sui; illuminet eos & intelligentes faciat; erudiat eos Dei cognitione, & doceat mandata sua & justificationes; inseratque eis suum castum & salutarem timorem; ac aperiatur aures cordis eorum, ut die ac nocte in lege ejus demorentur; confirmet eos in pietate; adjungat & adnumeret eos suo sancto gregi, donans eos regenerationis lavacro, & indumento immortalitatis veræ vitae; liberet verò eos ab omni impietate, & ne det locum alieno spiritui contra eos, & repurget deterso omni inquinamento carnis & spiritus: habitetque in eis, & deambulet per Christum suum, introitus & exitus benedictio-

dictione prosequatur, atque proposita eis dirigat ad utilitatem. Deniq;
ad huc intentis mentibus pro eis sup-
plicemus, ut adepti per Baptismum
veniam peccatorum, habeantur digni
sanctis mysteriis Eucharistiae; & cum
sanctis commorari ac permanere.
Inde à Fidelibus ad Catechume-
nos reversus, Surgite, jubet, Cate-
chumeni, petite pacem Dei per Chri-
stum ejus, ac diem quietum, & à
peccato vacuum, imo omne tempus
vitæ vestræ; petite, ut vitam Chri-
stianè finiatis; ut propitius & bene-
volus sit vobis Deus; & ut peccata
remittat. Commendate vos soli in-
genito Deo per Christum ejus. Ad
quæ cuncta populo suum Κύριε
Ἄλεισθον, acclamante, & Cate-
chumenis ad Diaconi præceptum,
capita accipiendæ benedictioni in-
clinantibus, Episcopus eam imper-
titurus, Deus omnipotens, precatur,

qui es ingenitus, in accessus, — qui discipulos præfecisti magistros per Christum ad docendā pietatem in Deum, ipse etiam nunc aspice in famulos tuos Catechumenos in Evangelio Christi tui, Et tribue eis cor novum Et spiritum rectum innova in viscerebus eorum, ad cognoscendam Et faciendam voluntatem tuam in corde pleno Et anima volente; dignare eos sancto baptismo, Et conjunge eos cum sancta tua Ecclesia, Et fac participes sanctorum tuorum mysteriorum, per Christum Jesum spem nostram, qui pro eis mortuus est, per quem Cabas. tibi gloria, Et c. Quem admodum Liturg. etiam Cabasilas testatur, suo ad Expos. hoc ævo pro Catechumenis, antequam ex fidelium choro ejicerentur, Deum rogari solitum, quo nempe & illi perficerentur, tempus baptismi assecuti, ut Et ipsi, (ipsa hæc precum verba refert,) nobiscum glorificant omni ex parte venenandum

Cabas.
Liturg.
Expos.
e. 23.
add.
Goth.
Miss.
col. 288.

dum & magnificum nomen tuum.

Quæ pleraque, egregiè suo quoque testimonio confirmat Chrysostomus, qui postquam retulisset, Ecclesiæ consuetudine Fideles exercitari ad supplicandum pro nondum initiatis, voce scilicet atque ministerio Diaconi, pro Catechumenis instanter orare, sublata voce præcipientis, id à Deo precatos hos dicit, ut misericordissimus ac miserationum Deus ipse exaudiat preces illorum; ut Deus aperiat aures cordium ipsorum, & confirment fidem Dei in animis illorum; ut patesiat illis Evangelium justitiae; ut det illis mentem Deo afflatam, sobriam cogitationem, & vitam cum virtute conjunctam; ut eximat eos ab omni malo & absurdo negotio, ab omni peccato diabolico, & ab omni circumventione adversarii, & ut dignetur illos in tempore opportuno lavare regenerationis, remissione pecca-

Chrys.
in 2. ad
Cor. I.
homil.
2. moral.

torum & vestimento incorruptibili-
tatis, ut benedicat ingressus & egres-
sus illorum per omnem ipsorum vi-
tam &c. Quæ recitatæ modò ex
Constitutionibus Apostolicis sup-
plicationis formulæ satis congrua
pluribus ibi Chrysostomus expli-
cat. Post hæc, testante eodem, Ca-
techumeni, dum isto pro ipsis apud
Deum officio Fideles fungerentur,
humi prostrati, surgere rursum mo-
niti, ipsi Deum precibus adire
atque angelum pacis, & pacificum
præsentem diem, & omnes dies vitæ
petere, jubentur. Inde, pergit idem,
jubemus illos inclinare capita, hoc
pacto significantes, exauditas esse
preces, ac Deum illis benedicere. Non
enim jam homo est qui benedicit,
(en rationem istius humilitatis,)
sed per illius manum ac linguam of-
ferimus imperatori capita præsen-
tium, & universus populus acclamat,
Amen. Hisce transactis iterum
Dia-

Diaconus, Exite, in clamat, Catechumeni in pace. Abeuntibus istis, Energumenti ad preces vocantur, ipsi quoque Fidelium oratione adjuvandi. Dimissis his Diaconus c. 7.
ad Competentes progressus, Orate, præcipit, qui baptismum petitis. Suiq; in hoc quoq; officii ac pietas populum monens, (lubet enim hæc quoque explicatius addere, ad Catechumenos quippe, quamquam altioris, gradus spectantia,) Omnes, dicere pergit, fideles intentè pro eis oremus, ut Dominus faciat eos dignos, ut baptizati in mortem Christi cum ipso resurgent, regnique ejus consortes, ac mysteriorum ejus participes fiant; ut uniat & connumeret eos cum iis, qui salvi sunt in Ecclesia ejus sancta. Salvos fac & resuscita eos in gratia tua. A Com- c. 8.
petentibus ad Pœnitentes ordo dicit, quibus post absolutas preces Diacono jubente itidem discedentibus,

e. 9. tibus, solis tandem Fidelibus locus
 reliquitur, eodem, quem toties di-
 ximus, Diacono pronunciante:
Exite, qui in pœnitentia estis. Et
 ex adverso ad populum: *Nemo co-*
rūm, quibus non licet, exeat. O-
 mnes fideles flectamus genu, oremus
Deum &c. Atque inde obsecratio-
 nes à populo, Diacono primum, post
 ea Episcopo verba præunte, ha-
 c. 35, 36. bebatur. Ad eamque formam in
 vespertinis quoque ac matutinis
 supplicationibus, post egressos
Catechumenos, Energumenos, Eos,
quibus instat Baptismus, Pœnitentes
 denique, eodem videlicet quem
 modò recensuimus ordine, ac im-
 pensa pro his apud Deum officia,
omnes, iterum edicit Diaconus,
Fideles oremus Dominum. Qui
 mox, concepta precationum ver-
 ba, iisdem quos memoravimus, di-
 citantib⁹, animis linguisq; sequun-
 tur. Et verò hujus in ordinandis
 cuius.

cujusq; classis precibus vestigium *Can. 19.*
aliquid in Concilio Laodiceno *To. III.*
observare licet, ex cuius decreto, *p. 280.*

(arguente id quidem Osiandro)
Catechumenorum orationem separa-
tim & prius prostratis eis, (in genua
nempe procidentibus, unde &
Genu flectentes appellatos dixi-
mus,) Episcopum oportet celebrire.

Quibus egressis orent etiam hi, qui
in pænitentia sunt constituti: Et
post manūs impositionem his quoque
abscedentibus, tunc Fidelcs omne de-
bebunt. Illud aliquando scrupu-
lum movit, quòd & ante hominum
*illorum missionem preces à Fidelib-
i-
bus recitatas constet, quibus adeò*
adhuc præsentes isti sua quoque
vota sociasse videri possent: ex
quo consequens foret, non omni-
no extra omnem precationum cum
Fidelibus societatem positos illos
fuisse. At penitus rem intuenti
expendentique vix amplius dubi-
tare

tare licuit, quanquam ante exactos Catechumenos eorumque socios, Deo Fideles supplicarent, non alias tamen iis quam spectandi audiendique partes relictas fuisse, ipsarum precum communione femotis. Apparet id ex ipsis earum formulis, plerisque ad Eucharistiam spectantibus, ut quibus ro-

V. Li- gatur Deus, ipsos puros sistere san-
turg. S. ēto altari suo, laudis sacrificium,
Jac. Bi- aliaque munera oblatoros, ad area-
bl. PP. num hoc & tremendum mysterium,
To. VI. sanctumque ipsius altare accessuros,
col. 1. 1.
A. D. ut quod purā conscientiā ad istud ingressi
col. 3. D. oblatō divino hoc sacrificio digni
col. 4. A habeantur vitâ eterna, & si quæ alia
 sunt ejusmodi, quæ Catechume-
 nus, si omniō Fidelium orationi
 communicare tanta cupidinē tra-
 heretur, non nisi absurdè irritusq;
 pronunciet, certus, nullam pro
 præsenti conditione sibi adeundi
 altaris facultatem esse, cui purus
 fisti

sisti exoptaret. Qua ratione etiam supra monuimus, alias preces fuisse, quibus Deum invocarent Catechumeni, ceterique extra Fidelium tribum collocati; alias ipsorum Fidelium, quibus Numinis gratiam istis conciliarent. Et specant huc ista Diaconi in Liturgia S. Jacobi verba, qui abitum huic ^{col. s. C.} hominum generi imperans, Nullus, proclamat, *Catechumenorum, nullus eorum, qui nondum initiati sunt ad sacra, nullus eorum, qui orare nobiscum non possunt, ingrediatur.* Ut quibus orandi officio jam perfunctis, atque instantे celebrandæ Eucharistiae Actu, ulterius remanendi nulla caussa esset, adeò à precationibus adhanc pertinentibus alieni, ut ne tum quidem cum Fidelibus orarent, cum utrique in Ecclesia, praesentes eadem precarentur, eadem quippe, at diversis praecibus rogantes. Et confirmatur id ex

Li-

Liturg. Liturgia Ante Consecratotum
 Ante apud Græcos, qua post Catechu-
 Con- menos orare jussos, etiam Fideles,
 serb. Diaconi monitu, pro Catechume-
 Bibl. P. nis preces ferunt. Hisque absolu-
 P. Tom. vi. col. tis, & abeuntibus illis Idem, Fi-
 gis. 116. deles inquam, ad suas supplicatio-
 Rer Ec- nes vocantur. Quæ dilucidius
 cles. Germanus Patriarcha Constanti-
 Theor. nopolitanus explicat.
 col. 148.

149. XV. Ab hoc Catechumenatus
 gradu ad supremam tandem clas-
 sem concendeant, quæ velut ad
 limen usque Ecclesiasticæ Commu-
 nionis progressi, jam Baptismum
 suo quodam Jure ambiebant. Inde
 Competentium nomen inditum,
 quod sacro illo Initiationis myste-
 rio inter Ecclesiæ penetralia recipi
 peterent; in finibus ejus hærentes,
 atque, ut eleganter Cyrillus, circa
 Proca- porticum regalis palatii constituti.
 zah. Suppeditat istam denominationis
 subpr. originem atque rationem Augu-
 stinus

gustinus, sua contra istos disputa- *August.*
 tione, qui nullo Pœnitentium aut *To. IV.*
 impœnitentium discrimine cun- *Fid. &*
 & os ad Baptismum admittendos *Oper.*
 censebant, *An usq; adeo,* inquiens,
dissimulamus à sensibus nostris, ut vel
nos ipsos non recordemur, quām fue-
rimus attenti atque solliciti, quid
nobis præciperent, à quibus catechi-
zabamur, cùm fontis illius sacra-
menta peteremus, atque ab hoc Com-
petentes etiam vocaremur. Atque de di-
 alibi prolixius : Competentes di- *bin. of-*
 cuntur simul petentes, (id est, ut Al- *fic c. 15.*
 cuini sub nomine scriptor divino-
 rum officiorum exponit, gratiam
 Christi petentes,) quomodo Consi- *Tom. X.*
 dentes nihil est aliud, quām simul ^{d Temp.}
 sedentes, & Colloquentes nihil aliud *Serm.*
 est, quām simul loquentes, Concur-
 rentes sine dubio non intelliguntur,
 nisi simul currentes, ita & Competen-
 tes non possunt aliud intelligi nisi si-
 mul petentes. Eoq; nomine sui ipso-
 offi-

officii ad moniturus: Ecce jam quare hoc nomen Competentes habeant, didicerunt: nunc verò isti qui simul

Quin- petunt, debent scire quid petunt.
quag. **Homil.** Quid ergò petunt, qui baptismi sa-
 27.p.300 cra desiderant? Quid utique, nisi ut
 add. loc. qui erant vasa Diaboli, mereantur
 ex Ho- effici vasa Christi? Et pertinet huc
 mil. 49. ejusdem locus, ubi de triplici Pœ-
 cit. su- nitentia consideratione tractans.
 pra. § 3. **Pacian.** Illa prima, dicit, Competentium est,
Bacil. & ad baptismum venire sipientium.
Serm. **XVI.** Baptisni gratiam flagitan-
 d. **Bapt.** tibus Nomen profiteri necessum
 subpr. **Bibl. p.** erat, derivato à Romanis loquendi
P. Toma. more, quibus qui militiae se adscri-
 III. col. bi sinebant, nomina dare diceban-
 458 tur. Clemens primus Romano-
 V. **Brie-** rum nominis istins Episcopus ad
 son. de **Formul.** sua quadam ad ceteros Clericos,
 Lib. IV. Fidelesque Epistola; (an genuinā,
 p. 349. nihil hīc disputamus,) Si quis ergo
 Clem. fidelis voluerit existere, & desiderat
 R. **Epist.** ba-
 3. apud
 seherin. **Bin.** Concil. Tom. I. p. 34. col. 1.

baptizari -- accedat ad sacerdotem suum, & ipsi det nomen suum, &c.

Cyrillus sua ad Competentes Præ-
fatione disertius ad Romanorum
istum morem alludens: *Nomina*
jam in Christi militiam vocati dedi-
stis. Et eādem, fini proprius: *Unius*
matris filii & filiæ facti estis omnes,
quicunque hic nomina dedistis. Au-
gustinus Victorini Rhetoris ad
Christi fidem accessum memorans: *IX. 2.*
Itbi autem imbutus est primis instru-
tionum sacramentis, non multo post
etiam nomen dedit, ut per Bapti-
smum regeneraretur. Idem Cur-
mam quendam, hominem ex mu-
nicipio Tulliensi, juxta Hipponem,
Curialem, visione admonitum, ut
ab Augustino se baptizarisineret, *ger. c. II.*
Paschate jam appropinquante, de-
disse nomen inter alios Competen-
tes, alibi refert. Atque de seipso
Baptismati jam maturo: *Inde ubi IX. 6.*
tempus advenit, quo me nomen dare
opor-

*Augst.
Confess.*

*To. IV.
de Cur.
pro
mort.*

Tom. II. oporteret, &c. Et ad Martianum
 Epist. Epistolā: Tua mereri scripta desi-
 ciss. dero, & te nomen dedisse inter Com-
 petentes vel daturūm esse, jam jam-
 jamque agnoscere. Rursum alio
 de Fide loco: Quod autem fit per omne tem-
 pus, quod in Ecclesia salubriter con-
 s. 6. stitutum est, ut ad nomen Christi ac-
 cedentes Catechumenorum gradus
 accipiant: hoc fit multò diligentius
 & instantius his diebus, quibus Com-
 petentes vocantur, cùm ad perci-
 piendum baptismum sua nomina

Tom. X. jam dederunt. Denique, instan-
 de Vrb. te temporis solennitate Catechu-
 Dom. menum jam in Catechumenatūs
 Serm. exitu versantem quid factō opus
 46. monens: Ecce Pascha est, da nomen
 ad baptismum. Gregorius Na-
 zianzenus Catechumenum, pro-
 posito adversarii, quo non acer-
 biorem habet mortalium genus, in-
 genio, omni hominum ærati pari-
 ter infensi, tanti periculi metu ad

Ba-

Baptismum capessendum adhor- Greg.
tans, νέος εἰς τὴν Γενέτων παροχήν. Nat. O-
μῆτρη τῆς ουμακίας εἰς ἡγεῖτα- rat. XL.
ζίν αποθύηται. Juvenis es? con- in S.
tra turbulentos animi motus inacie p. 647
sta, in Dei phalange nomen profitere.

Inter Quæstiones Timotheo Ale-
xandriæ Episcopo propositas est
quædam, hujus initii. Si mulier Inter-
Catechumena dedit nomen suum, ut rog. 6.
illuminaretur, &c. Ethuc fortè re Bibl. P.
ferenda est illa apud Auctorem. P. Tom.
Hierarchiæ Ecclesiasticæ descriptio VI. colo
modi atque ritus, quem in prensan- 614.
do conferendoque Baptismo tem-
pore isto obtinuisse credi par est,
verbis supra relatis; quibus quan- 6.3. 5.2.
quam ad delineandum primum,
hominis gentilis ad Ecclesiam in-
gressum ibi usi simus, si quis tamen
huc trahere malit, neutiquam nos
repugnantes habiturus est. Imo
ea, istis jam prælo excusis iterum

I

in-

incipienti considerantiq; dubitatio
fermè exempta, huc illa potius
quam istuc pertinere.

XVII. Datum ita à Competen-
re nomen in Album referebatut.
Apud Eundem Hierarchiæ scriptio-
rem Pontifex, post editam à Cate-
chumeno melioris vitæ sponsio-
p. u. 12. nem, imposta ejus capiti manu,
Sacerdotibus mandat, ut virum sus-
ceptoremque describant. Postea verò
quam illi descriptere, sacram effun-
dit precem &c. Ad quæ Græcus
Scholiares, quorum id muneris
fuerit, proprius indicans, Σημειο-
τέον, ait, ὅτι ιερεῖς καλεῖ τὸν ἀνδρα
καὶ τὸν αὐτόχοον τὴν ΔπογαΦαιέ-
νυς, τὸν πρεσβυτέρος, Δγκορος καὶ
αὐτὸς ἔτως ὄνομαζων. Observan-
dum est, cum appellare sacerdotes
eos, qui virum & sponsorem descri-
pserunt, qui inferiores sunt Episco-
pis, id est, presbyteros, diaconos
etiam

p. 13.

p. 89.

etiam ipsos, ita nominans. Ipsi enim eorum qui nuper & recens illustrati erant, scribebant nomina. Cyrilus Hierosolymitanus sua ad Competentes Præfatione monens eos, ne indigni forte tanto mysterio obrepant, salubrius dilaturi, quæ nunc forsan sine noxa suscipere Cyrill. haud liceat, secreta adhuc vitiorum sorde pollutis, quorum exuentorum nullus adhuc forte ipsis animus, nullum propositum; Permissum est tibi, etiam contaminatam peccatis habenti animam, & sordidam voluntatem intrare: (ignorante id nempe Ecclesia, cui nulla de interioribus eerta notio,) intrasti, eo loco dignus habitus, nomen tuum inscriptum est. Atque alibi Catech. ad Eosdem: Absit, ut aliquis ex his 2. illam qui nomina dederunt, & in album subrelatis sunt, audiat, AMICE, QUOMO-princ. DO HUC INTRASTI, &c. Elegantissime omnium Basilius M. Trade ita-

fol. 119 que te Christo totum, da nomen tu-
 CD. um, adscribeque ecclesia. Nam &
 miles legitimus catalogo adscribitur.
 Athleta conscriptus pugnat. Civis
 numero civium adscriptus in sua
 connumeratur tribu. His tu omni-
 bus obnoxius es, ut Christi miles, ut
 pietatis athleta, ut conversationem
 administrationemque in cœlo habens:
 in hoc libro præsenti conscribere, ut in
 altero superiore conscribi merearis.
 Atque hinc fortè est, quod Cate-
 chumenos, Deditos Domino à Ter-
 tulliano dici, quòd scilicet nomen
 Albasp. dederint, Albaspinus observat.
 Not. ad Quamvis haud inficiemur, etiam
 Tertull. de istis id accipi posse, qui prima
 mit. c. 6. Christianismi professione, aut pro-
 subpr. fessionis potius voto in potesta-
 tem Dei Ecclesiæque sese dedidis-
 sent; Catechumenatum modò
 ingressi, neq; eo rerum statu agen-
 tes, quo baptismum petere
 possent.

Capit.